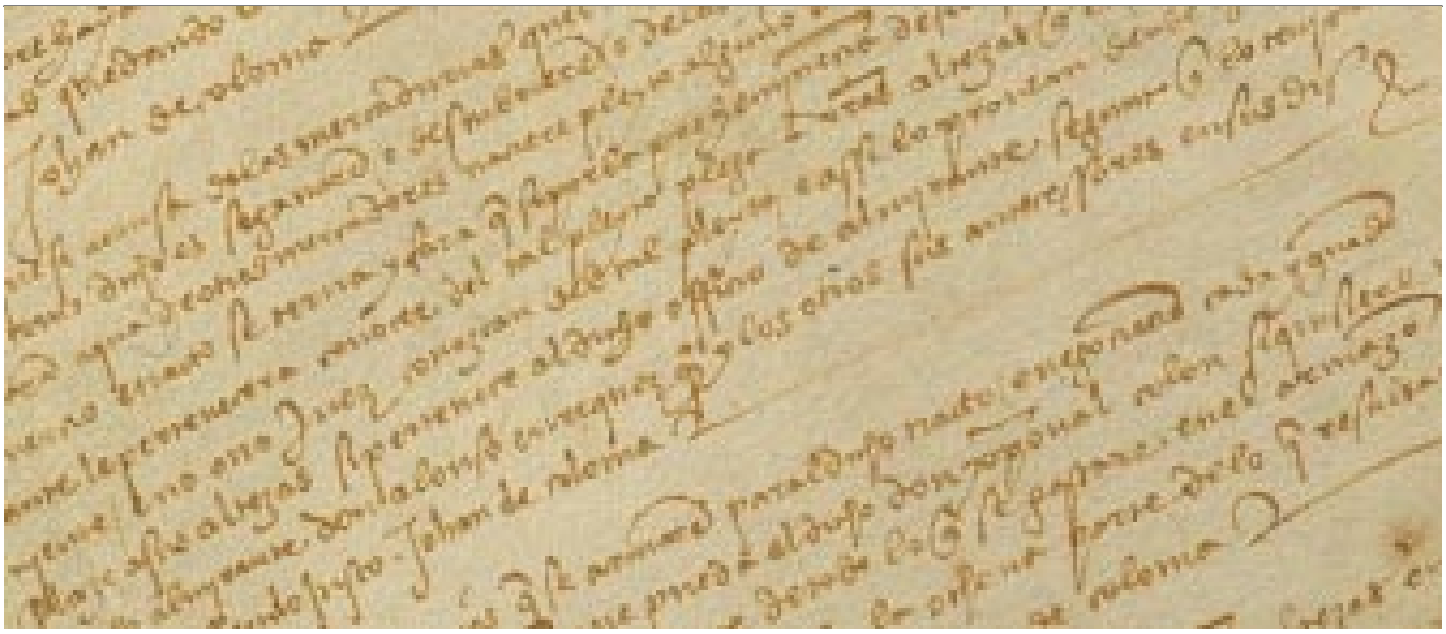

El viatge medieval i les Capitulacions d'En Colom

Autor: José Oliva
Data de publicació: 12-06-2013

Una exposició recull la documentació conservada a l'Arxiu Reial de Barcelona referent als grans viatges medievals, entre la qual hi ha les famoses Capitulacions Colombines, que En Colom va signar amb els seus reis. Cosa que demostra que la Cancelleria Catalana va ser darrera de l'organització del primer viatge de descobriment del Nou Món

Barcelona (EFE / José Oliva). - Fossin motivacions polítiques, econòmiques o religioses, a la Baixa Edat Mitjana el viatge és una constant com demostren 43 documents d'interès singular que des d'avui s'exhibeixen a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, entre ells les Capitulacions de Santa Fe signades per En Cristòfor Colom.

Les Capitulacions de Santa Fe o de l'Almirall Cristòfor Colom estan profundament imbricades amb l'Arxiu de la Corona d'Aragó, precisament creat al 1318 per conservar la documentació dels seus reis.

Aquest document representa la culminació d'un llarg procés que enfonsa les seves arrels en el més profund del món medieval, tant pel que fa a la seva gènesi documental en el si de l'organització administrativa de la Cancelleria reial aragonesa, com a la seva relació causal amb els complexos processos històrics que van convertir una regió perifèrica, com era Europa, en el nucli d'un poder mundial.

En el document, subscrit el 17 abril del 1492 entre Ferran d'Aragó i Isabel de Castella i Colom, a Santa Fe (Granada), es van establir les condicions amb què partia el navegant en el viatge que va suposar el descobriment d'Amèrica.

El text del document original es coneix a través de la còpia coetània del Registre de Cancelleria dels monarques aragonesos, conservada actualment a l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Basant-se en la documentació conservada a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, el recorregut expositiu s'inicia amb testimonis

que mostren la importància dels mecanismes culturals i ideològics de l'Edat Mitjana i la seva percepció de l'espai des d'una perspectiva religiosa, que concep el viatge com a desplaçament a través d'un territori simbòlic, referit al propi sentit espiritual de la vida humana, tal com interessa al Cristianisme.

Des que entre 1160 i 1170 Benjamí de Tudela, un mercader jueu de Navarra, viatjà a Síria, Bagdad, Pèrsia i Egipte, fins al primer viatge al 1492, els 43 documents de l'exposició, que estarà oberta al públic fins al 10 de desembre, il·lustren el substrat espiritual i religiós en la concepció i aprehensió de l'espai, la relació de domini colonial inherent a l'estructura de poder feudal de l'època i la relació de la gènesi documental de les Capitulacions amb la pràctica de la Cancelleria aragonesa medieval.

A més de les Capitulacions, la mostra recull altres valuosos originals com un dels exemplars més antics del Liber sancti Jacobi o Codex Calixtinus, del 1173, una representació simbòlica de la Península Ibèrica en un manuscrit del segle X, la descripció de Jerusalem de Beda el Venerable; testimonis de viatgers medievals a Roma, al Sant Sepulcre de Jerusalem i a Santiago de Compostel·la, les tres grans destinacions de pelegrinatge europeus medievals.

El cisma catòlic que va portar el Papa a Avinyó té també el seu document corresponent: una carta del conseller reial d'Alfons IV d'Aragó, Bernat Jordà, que descriu amb tot [Aflons III de Catalunya] luxe de detall i vivacitat la visita humil amb hàbit de pelegrí que va fer el rei de França Felip V al Papa Joan XXII.

També es pot contemplar el tractat de Caçorla (Sòria, 1179) entre els reis Alfons II d'Aragó [i I de Catalunya] i Alfons VIII de Castella, que adjudicava a la corona aragonesa la conquesta de l'Espanya musulmana a València, Xàtiva i Dénia, a canvi de renunciar al regne de Múrcia.

També s'exhibeix correspondència creuada entre els reis aragonesos i els emperadors bizantins, amb el gran kha dels mongols a Pèrsia, amb els sultans egipcis o amb el Preste Joan de les Índies.

Entre les curiositats recollides per l'exposició s'inclou el Llibre de despeses del viatge dels ambaixadors del rei Jaume II d'Aragó a Agnani, prop de Roma, per negociar amb el papa Bonifaci VIII el tractat que va posar fi al conflicte internacional iniciat amb la conquesta de Sicília per Pere el Gran d'Aragó al 1282.

Els albarans detallen el cost de l'allotjament a Cadaqués i a Albano i, fins i tot, el preu de les espècies utilitzades per a una salsa en un dinar.

Llegir més : http://www.lavanguardia.com/cultura/20130610/54375512446/viaje-medieval-capitulaciones-de-colon.html#ixzz2VuHaPPaM